

Rezervat biosfere „Bačko Podunavlje“ se nalazi na severozapadu Vojvodine i deo je „Evropskog Amazona“ koji predstavlja jednu od najočuvanijih ritsko-močvarnih celina na čitavom toku Dunava. U okviru ovog rezervata, koji se prostire na oko 186.000 ha na područjima opština Sombor, Apatin, Odžaci, Bač i Bačka Palanka, nalaze se četiri zaštićena područja, među kojima je izuzetno vredan Specijalni rezervati prirode „Gornje Podunavlje“.

Zbog svojih izuzetnih prirodnih vrednosti Gornje Podunavlje je 1989. godine proglašeno za međunarodno značajno stanište ptica (IBA), a pod zaštitom države 20. jula 2001. kao prirodno dobro I kategorije (od izuzetnog značaja za Republiku Srbiju). Kao takvo SRP „Gornje Podunavlje“ ima ogroman ekološki značaj u funkciji očuvanja, zaštite i unapređenja prirodnih vrednosti. Na ovom području, WWF (Svetska organizacija za prirodu) u partnerstvu sa Coca-Cola sistemom realizuje višegodišnji projekat revitalizacije vlažnih staništa na lokalitetu Štrbac i obnavlja ekološke funkcije bara Semenjača i Šarkanj. Oni su pozvali grupu novinara i fotoreportera iz naše zemlje u želji da pokažu značaj obnovljenih vlažnih staništa, bara, ali i ukazali na aktivnosti koji se sprovode u svrhu razvoja i afirmacije SRP „Gornje Podunavlje“ i naglasili potrebu „glasnjeg“ učešća medija u ovim aktivnostima.

Duška Dimović, direktorka Kancelarije Svetske organizacije za prirodu predstavila je osnovu koncepta o mogućnosti suživota prirode i ljudi zasnovanu na nizu akcija obnavljanja vlažnih staništa, odnosno bara.

- SRP „Gornje Podunavlje“ je zajedno sa Kopačkim ritom u Hrvatskoj i *Nacionalnim parkom Dunav*

-

Drava

(1996) u Mađarskoj, najvažnije vlažno stanište uz čitav tok Dunava, osim njegove delte. To je važno zato što smo proteklih 200 godina, raznoraznim ljudskim aktivnostima, uglavnom ispravljanjem toka reke, koja je nekada mnogo više meandrirala, uništili 80% vlažnih staništa uz nju. To znači da više nema mesta gde se mreste ribe, gde se hrane ptice, osnovnih uslova za bitisanje živog sveta, a nama ljudima za smanjenje uticaja poplava, jer nismo ostavili prostor gde reke mogu da se izliju i ublaže poplavne talase. Zbog svega toga je izuzetno važno da sačuvamo postojeća područja i da ih obnovimo. Razlog obnavljanja ove tri bare: Semenjače, Šarkanja i Širokog rita, deo je globalnog partnerstva Svetskog fonda za prirodu (WWF) sa Coca Colom, sistemom kojem je potrebna čista voda za njegove proizvode, zbog čega ulaže prilična sredstva na globalnom nivou. Ovo je deo šestogodišnjeg partnerstva WWF i Coca Cola sistema u šest zemalja na obnovljanju bara. Semenjača, Šarkanj i Široki rit zauzimaju površinu od oko 100 ha. Uz „čišćenje“ bara radimo monitoring ptica i algi da vidimo da li su rezultati

revitalizacije staništa bili pozitivni kada je biodiverzitet u pitanju, što su nalazi i potvrdili - objasnila je direktorica.

Ona je takođe istakla da je za Rezervat biosfere „Bačko Podunavlje“ bitna mozaičnost staništa, jer su velikom broju vrsta koje obitavaju na ovom prostoru, potrebne šume, livade, otvorena vodena staništa, da bi mogle da završe sve faze u toku životnog ciklusa. Tipičan primer je orao belorepan koji usled nedostatka vlažnih staništa mora da se hrani van rezervata što dovodi do sve učestalijih trovanja.

Po rečima gospođe Dimović, ovaj projekat treba da pokaže da je u okviru UNESCO-vog programa Čovek i biosfera (Man and Biosphere-MAB) omogućena dobrobit i za prirodu i za ljude i da upravo zahvaljujući prirodi imamo održivi razvoj. Ovaj projekat usmeren je na zaštitu **prirodnih celina na nacionalnom nivou, u Mađarskoj, Hrvatskoj, Sloveniji, Austriji i Srbiji koji bi doveli do uspostavljanja**

jedinstvenog

zaštićenog evropskog prirodnog područja Rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav - „Evropskog Amazona“ na milion kvadratnih kilometara.

- Ideja je da sledeće godine podnesemo nominaciju za prekogranični rezervat Mura-Drava-Dunav. Njegovo proglašenje očekujemo u junu 2020., i to će biti najveće područje u Evropi i prvo na svetu na prostoru pet zemalja. Ovim ćemo pokazati kako priroda i ljudi mogu da funkcionisu zajedno, kako je moguće sačuvati prirodu i omogućiti ljudima da žive u skladu sa njom. S toga moramo da razumemo funkcionalnost ekosistema i važnost njihove zaštite. Danas smo suočeni sa uništavanjem prirodnih resursa radi preterane potrošnje i želje za profitom. Trudimo se da našim aktivnostima uspostavimo dugoročnu kontrolu i zaustavimo negativne tendencije i razvijamo kontra argument da se ne moramo razvijati na račun prirode. Istina je upravo suprotna, jer sve usluge ekosistema: vodu, hranu, vazduh, uzimamo iz prirode. Ako nemamo bare i mogućnost prečišćavanja voda, ribe nemaju gde da se mreste. S druge strane, podizanjem nasipa onemogućena je prirodna rečna dinamika. U Apatinu i Kopačkom ritu nasip je odmaknut od reke i ima više prostora za njeno plavljenje što u monoštorskem ritu nije slučaj. Zato ovde imamo manje vlažna staništa i cilj je vratiti taj mozaik i više otvorenih vodenih površina koje omogćavaju život vrstama - saopštila je Duška Dimović.

